

muirea din Pesta a pusă la cale, în mai multe părți ale țării, adunări, cari se demonstrează pentru reformele bisericesti. O astfel de adunare s'a ținută și în Lipova, comitatul Aradului, unde guvernul a pățit rușine. Mamelucii perciunați și neperciunați ai ocârmuirii unguresci, au pus lucrurile la cale așa, ca Românii și Nemții să nu pot lua parte. Dér s'au păcălit. Pe la orele 10¹/₂ 500 de Români, în frunte cu preoțimea din Lipova, au intrat în localul adunării. După ce s'a deschis adunarea, un jupân ungur a voit să cetească două puncte de rezoluțiune, în care se dicea, că adunarea din Lipova aderă la proiectele bisericesti ale guvernului. Atunci un puternic strigăt eșit din sute de guri răsună: „nu ne trebuie“. Nici un „eljen“ nu se putea auzi, înecate fiind în marea de glasuri ale Românilor. Abia s'a putut face puțin liniște și jupânul ungur éráși a început să se răfoască cu cetirea punctului al doilea din rezoluțiune. Bravii noștri Români însă c'unu suflet și c'o inimă, strigară: „Nu ne trebuie!“ S'au dímă pe prota. Într'aceea sosesc și Nemții în frunte cu abatele lor catolic. Românii și Nemții protestează acum împreună și iritarea poporului împotriva perciunaților dela tribună, era la culme. Corespondentul nostru din Lipova ne spune, că un jidan fricos, voindu să se ascundă după protopopul Hamsea, și poporul gândind, că el voiesce să atace pe protopop, s'a repezit spre tribună asupra Jidanilor. Preoții însă, l'au oprit și l'au liniștit numai cu multe rugări. Tot corespondentul nostru ne mai spune, că „viteji“ perciunați și neperciunați, vędându cătă de iritată este poporul, și-au cam pierdut urma, care pe ferestre, care pe uși, cum bieții au putut. Se dice, că un jidan, fiind întrebă, de ce a fugit pe ferestra, a dísu: „Ich hab gehört von „cuțitu“, und „cuțitu“ haist Messer“. Așa s'a imprăsciat adunarea. Românii și Nemții alegându c'o frumósă învingere morală, éri jupânii unguri și jidanii cu rușine pentru ei și stăpânii lor din Budapesta. — Tot așa au pățit'o Ungurii și la Alibunar, comitatul Torontalului. Și aici Românii au luat parte la adunare în număr mare. Când unul dintre mamelucii guvernului a început să esplice poporului proiectul despre căsătoria civilă, acesta c'unu glas a strigat: „nu ne trebuie“, „nu primim“, „nu vrem să ne facem calvin“. Agitația ne mai putendu-se potoli, jupânii „patrioți“ s'au retras într'o sală laterală, fără de-a publica rezultatul adunării. Observăm, că la această adunare au luat parte și Sărbii, cari au mers mână în mână cu Românii. Laudă și onóre preoțimeii române și sərbesci, care a știut să dea o lecție așa de meritată rămășițelor lui Arpad și Levi.

In 6 Februarie dieta ungrăscă și-a

închis sesiunea din urmă. Cu prilejul acesta guvernul a prezentat, prin *Telesky*, raportul comisiei justițiare a dietei cu privire la dreptul matrimonial. În casa sfatului deputaților din Pesta era multime de lume. Mamelucii guvernului stăteau în șiruri dese și strinse cu palmile înălțate pentru aplause turtunose. Alături de ei aveau și pe „ortacii“ kossuthiști, éri față 'n față cu ei stătea tabăra apponyistilor și ugroniștilor. Cei din urmă au făcut propunerea, ca numitul raport să nu se pună îndată la ordinea zilei. La auzul acestei propuneri guvernamentali și kossuthiști strigau ca nebunii, și în cele din urmă guvernul a intrat în mare majoritate. Lupta așa déră este declarată, și în dietă, în totă forma. Inimicii s'au privit prima dată serios față 'n față. — După cum cetim în foile, ce am primit ađi din Pesta, guvernul ar fi hotărît, ca proiectul căsătoriei civile să-l pună spre dezbateră în 19 Februarie. De sigur se vor dasfășura atunci în dietă priveliscele cele mai curioase și rare, — și de pe acum țera întrégă așteptă cu mare încordare să vędă, ce sfirșit va avé această tristă comedie, ce se face pe socotela majorității cetățenilor statului.

Comitetul însărcinat cu arangiarea serbărilor mileniului unguresc, se face de rísu. La propunerea cătorva Unguri fanatici, a hotărît se ridice o statuă lui Arpad în Slavonia. Fôia opozițională croată, scrisă în limba germană. „*Agramer Tagblatt*“ scrie un articol, în care dice între altele: „Între acele idei nebune, cari se ivesc din incidentul mileniului unguresc, se ține și ridicarea unei statue lui Arpad în Slavonia. Planul este al comitetului oficial, însărcinat cu arangiarea serbărilor mileniului. Națiunea croată însă simte față de acest Arpad derimător de țeri totă atăta cinste, ca și față de Tamerlan și Dsingiskan, éri decât trebuie să se ridice monumentul, atunci acesta trebuie pus în rândul acelor celebriți, cari au fost exemple de spaimă pentru copiii noștri“.

Din Munții apusenii ni-se scrie: „Moții și-au ales un nou comitet electoral politic, într'o adunare grandioasă, ținută la 4 Februarie nou a. c. în Abrud. Enthusiasmul a fost cu totul neobicit, chiar la Moții, altcum atăt de ușor impresionabili. Să fi fost un străin prezent, trebuia să rămână adencă impresionat, vędându acest vi și puternic entusiasm pentru cauzele naționale. Moții, doritori de a fi mereu în fruntea mișcărilor naționale, și-au ales în noul comitet pe cei mai cu inimă și mai iubiti bărbați ai lor. Éta noul comitet: Iosif Crisan, avocat în Abrud, Dr. V. Fodor, avocat în Abrud, Grigorie Sima

al lui Ionă, Nicolae Bacșan, preot în Bucium, Ion Băbuțiu, preot în Bucium-Șasa, Candin David, proprietar de mine în Bucium, Aurel Danciu, director și mare proprietar de mine, George Lupu, ales preot în Roșia, Ion Major, preot în Roșia, Nicolae Lobonțu, privatier în Abrud, Nicolae David al lui Georgița, proprietar de mine în Bucium, Alecsandru Danciu, preot în Bucium, Lanes Turcescu, proprietar de mine în Abrud-sat, Sion Dandea, proprietar în Bucium, Dumitru Goia, preot în Șohodol. Acestă listă ne dă garanța, că acum ca nici odată Moții sunt foarte bine organizați. — Rap.“

Comassarea pe teritorul Brașovului.

Toți posesorii de pământuri pe teritorul Brașovului sunt înscințați, printr'o publicațiune a magistratului orașenesc (primăria), că începându dela 15 Februarie n. c. se va ține în sala cea mare a casei sfatului din piața Brașovului pertractarea, care are de scop, ca pentru ducerea în împlinire a comassării, să se constate și să se adevărească starea posesiunii de față a fiă-cărui posesor de pământ; să se cerceteze, decât lucrările inginerului pentru măsurarea acestor posesiuni în scopul comassării, este corectă, séu nu.

Acastă cercetare se va face pe baza cărților funduare și a documentelor de posesiune, cari le are fiă-care în mână, precum: fôia catastrală, contracte de cumpărare, acte de donațiune etc. etc. Se va asemăna posesiunea faptică a fiă-caruia cu cartea funduară și se va rectifica. Decă de pildă vr'o proprietate ar fi scrisă încă tot pe numele de mai înainte, deși a trecut în posesiunea altuia, acesta trebuie să îndrepteze, tot așa trebuie să se rectifice ori ce greșală în arătarea suprafeței fiă-cărui posesor de pământ ș. a. Pentru aceea la amintita pertractare se vor primi, se vor examina și se vor rezolva toate reclamațiunile posesorilor.

Este așăder neapărat de lipsă, ca posesorii de pământ de pe hotarul Brașovului, să se întățeze la pertractare, ducându cu sine toate documentele privitoare la schimbarea de posesiuni și să-și apere toate drepturile lor.

Pe hotarul Brașovului sunt cu totul cam 3900 de posesori de pământ; pertractarea va dura dér probabil mai mult ca o lună. În propriul interes al fiă-cărui posesor de pământ, este așăder de a se pregăti, cum se cade, pentru

acesta pertractare cu documentele de lipsă și a nu lipsi în nici ună casă dela ea.

SCRIRILE ZILEI.

— 29 Ianuarie.

„Tribuna“ și „Fôia Poporului“ au fost ađi săptămăna din nou oprite de a apăre. De astă-dată oprirea lor s'a făcut sub cuvânt, că editorul acestor foi, d-lu Ioan Popa-Necșă, fiind constrins a-și face pedepsă, ce i-a fost dictat o tribunalul cu jurați din Clușiu, după patenta absolutistă de presă din vigóre, nu mai pôte figura ca proprietar-editor. Nu se mulțumesc cu aceea, că d. Necșă a pus pe altul în locu-i pe câtă timp va fi închis, ci cer un nou editor-proprietar. Numai după ce se va înscința acesta, „Tribuna“ și „Fôia Poporului“ pot să iasă éráși. Acestă măsură volnică nu se unescă nici chiar cu dispozițiunile patentei celei asupritore și este dér invederat, că scopul n'a fost decât de a da o nouă lovitură diaristiceii noastre. Sperăm însă, că în curëndu, fiind delăturată și această nouă piedecă, foile române sibiene vor reapăre.

— 0 —

„Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina“. Acestă societate, care este soră bună cu Asociațiunea noastră transilvană, și lucrează în același mod pentru cultura și literatura fraților noștri bucovineni, își va ține anul acesta adunarea generală în Cernăuți la 6 (18) Februarie, cu care ocaziune se vor alege și 5 membri în comitet. Din raportul comitetului despre lucrările sale dela 1 Decembrie 1892 până la finea lui Ianuarie 1894 însemnă următoarele: În cursul anului, Comitetul Societății a împărțit stipendii și ajutóre mai multor scolar români, a împărțit gratuit diferite scrieri potrivite pentru tinerimea română, a luat măsură pentru a se aduna toate opurile scriitorilor bucovineni și manuscrisurile hârtiilor vechi dela incorporarea Bucovinei, punendu astfel temelii pentru fundarea unei „Bibliotecă a scriitorilor bucovineni“. Fondul societății cu finea an. 1883 consta din 7978 fl. v. a., 72000 franci și 1000 galbin. Afară de acesta, societatea are în administrarea sa 8 fundațiuni însemnate, din cari se împart în fiă-care an stipendii și ajutóre scolarilor români. Biblioteca Societății constă din 2445 opuri, la cari mai sunt a se adăuga un însemnat număr de opuri dăruite în timpul din urmă. Mai este biblioteca Al. Zotta, care constă în majoritate din opuri juridice și numără 524 de opuri în 750 volume.

— 0 —

Urea se-va prețulu grănelor? La această întrebare răspunde d-lu P. S. Aurelian într'unu articol publicat în „Economia Națională“, în care își face socotela

nele stuföse, și puse mâna pe umărul lui Ionel.

„Lasă fetele“, dísé el cu asprime. „Ele își vor rupe inima și după aceea vor ride de tine. Nu scii tu, că ciobanul, care-și părăsece oile, trebuie să móră?“ El se întorse spre Iléna și o amenință cu pumnul. „Și tu cređi, că pentru-că ești frumósă, poți face tot și că mândria ta nu va mai fi pedepsită: dér, ți-o dicit eu, réul ce-lu faci, ție însăși ți-lu faci!“

Iléna surise: „Elu n'are decât să nu se ducă: eu n'am nevoie de densusul“. Întrorându-se în altă parte, ea alergă în mânăstire la isvor, ca să bea apă.

Ionel însă nu mai ascultă pe nimeni, ci se întornă spre munte cu fața palidă și buzele strinse. Elu trecu pe lângă Iléna și îi făcu numai semn cu mâna.

— „Nu o fă!“ strigă ea ridendu dimpreună cu celelalte fete. Peșul par'că răsună: „Nu o fă! Nu o fă!“ Inse Ionel nu-lu audea, ci se sui sus la munte, pe când sórele era la miăcă-đi, se sui la stână, trecendu prin poienele cele lucii, pășindu prin făgetul cel umbros și pe sub brađii cei uriași, pe care șese ómeni nu-i pot încinge jur împrejur. Oile erau strinse

la stână, éri cării îi eșiră înainte cu lătrat amical. Le trecu cu mâna peste pėrul cel stufos și chiamă la densusul pe mioră — „Brr, Brr, oiță Brr!“ Ea veni îndată cu mieluselul ei și Ionel îi băgă în lână garófa, ce o furase de la Iléna. Elu rugă pe ceilalți ciobani, să ia cu densusii și oile lui, și le dísé, că va veni mai târđiu, căci a făcut un jurământ și trebuie să-lu ție. Mirare cuprinse pe toți. „Și decât nu voi mai veni“, încheiă el, „spuneți, că dorul m'a chemat la nuntă“. Elu luă în mână buciumul și se sui tot mai sus, până ce ajunse în vârful muntelui, de unde putea privi până la Dunăre, peste Dunăre până la Balcan. Acolo se opri, puse buciumul la gură, și-lu făcu să răsune de parte cu doioșie și cu durere. Atunci cănele séu cel mai credincios veni alergându cu iutelă. Elu lătra, sarea împrejurul lui, trăgendu-l de cămașe spre vale, ast-fel încăt Ionel nu scia cum să scape de densusul. În fine îlú întiri cu pietre și cu lacrimile în ochi. Ast-fel depărta Ionel pe cel din urmă amic al séu. Elu sta acum singur în pustietatea cea mare a muntelui. Doi vulturi pluteau la picioarele lui. De alt-felú domnia liniște.

Ionel se întinse pe érba cea scurtă și suspină atăt de tare, par'că i-ar fi sărit inima din loc, până ce adormi de dor și de durere. Când se trezi, norii îi se învėteau împrejurul capului și se apropiară tot mai mult — mai întâi cu mare iutelă, pe urmă se așădară pe densusul ca o negură désă și întunecată și steteră nemșcați de nu se putea vedea la un pas. De odată norii și luară forme diferite. Se părea, că sunt nisce ființe femeesti de o frumșe rară, cu vesminte albe și strălucitoare, ca ometul, că se țnu de mână, plutind în aer și legându-se împrejurul lui Ionel. Elu își frecă ochii, căci credea, că totú viséză. Atunci auzi doina lor. Doina răsună atăt de dulce și ca din depărtare mare. Éri ele întindeau spre densusul brațele lor, albe ca crinul.

„Flăcău frumos! Fii al meu! Fii al meu! Vino cu mine!“ Așa se audea din toate părțile. Ionel însă clătea numai din cap. „Nu ne urí!“ strigă una. „Noi vrem să-ți facem ori ce plăcere, ca să-ți uiți valea pentru vecie“. La aceste cuvinte, ea împărți negura cu mâna, și éta, că se arată o poenă de flor, precum nu s'a mai vędut vre-odată, și în poenă o stână de

frunze de rose, cu un isvor, care curgea peste muschiul cel mólé. „Vino! Acolo vom locui!“ îi dísé una din femeile cele frumöse cu o voce ca de argint. „Nu, vino la mine!“ dísé alta și clădea dinaintea ochilor lui, din neguri, o casă, care, luminată de sóre, se părea a fi curcubeu. În lăuntrul ei, tóte erau moi, ca de lăna cea mai subțire. Din pod și de pe pãreți, ca și de pe acoperemntu picurau picăturile de curcubeu, cari de abia atingeau pământul, și se prefăceau în erbur și flor. „Aci vom locui“, îi dísé fata cea frumósă, „te voi împodobi, cum sunt și eu împodobită!“ — „Numai una singură are voie să mă împodobescă“, răspunde elu turburat, „numai logodnica mea“. — „Vreu eu să-ți fiu logodnică!“ dísé o a treia: „Uită-te aci să veđi zestrea mea“. Și turtind negurile, ea făcea din ele oi, și totú multe și mai multe, în câtă totú muntele, toți munții și cerul era acoperit de oi. Ele erau albe și strălucitoare, cu telinc de aur și de argint la găt, și sub picioarele lor creșteau voioșe tóte plantele câmpului. Fața bietului flăcău părăsit, se lumina, dér, după o clipă, elu întiri de la sine arătarea cea atrăgătoare, dícendu: — „Nu am

aşa: În timpul de față, se află în lumea totă cam 106 și jumătate milioane hectolitri de grâu disponibil pentru vânzare; trebuințe de a se cumpăra pentru esport sunt însă numai cam de 95 și jumătate milioane hectolitri. Prin urmare, decât lucrurile vor sta, precum stau astăzi, de-o urcare a prețurilor este puțină nădejde, afară de urcarea neînsemnată, ce se produce adese ori primăvera. Decă însă s'ar întâmpla, ca în primăveră să se dovedească, că sămănăturile de toamnă au cam perit peste iarnă și astfel să se ivească temerea de-o slabă recoltă pentru acest an, atunci negreșit, că prețurile se vor mai urca.

- o -

Colonelul montenegriin în Bucuresci. În săptămâna trecută a sosit din Montenegro plenipotențiatul extraordinar, colonelul Gyurkovic, la Bucuresci, pentru ca să predea „ordul Danilo“ trimis de principele Montenegruului Nichita, principelui de coronă Ferdinand. În 7 l. c. s'era s'ă ținut în palatul regal un dineu în onoarea plenipotențiatului, la care au luat parte miniștrii de externe și de război, precum și funcționarii civili și militari ai curții. Colonelul Gyurkovic a fost numit din partea regelui Carol de mare oficer al ordului coronă României.

- x -

Convenția comercială între România și Austro-Ungaria va veni lumea viitoare în discuțiunea Senatului român.

- o -

Expoziția în România. Societatea arendașilor și proprietarilor din România a hotărât, ca în toamna viitoare să aranjeze la Bucuresci o expoziție de toate produsele agricole și industriale ale României.

- o -

Procuror de stat arestat. Mare fierbere a produs în Békés-Gyula un incident din zilele trecute. Judele investigator de acolo, Balogh, a dat ordin ca procurorul de stat și tot-odată suplent de procuror suprem, Emeric Cziffra, să fie arestat. Arestarea a fost aprobată și din partea tribunalului. În contra lui Cziffra deja în anul trecut a făcut arestare ministrului cancelistului de procură Vekey, cumcă acela manipulează neregulat cu banii destinați pentru robii, că eliberază robii contra legii și comite încă alte multe abuzuri. S'ă făcut cercetare contra lui Cziffra, condusă de Csorna, procurorul din Debrițin. După ce s'ă finit cercetarea, Cziffra s'ă retras în pensiune la Budapesta și a petrecut aci ocupându și un post de jurisconsult la societatea americană „Mutual“. În timpul mai recent însă s'ă sosită lui Liszy, procurorul de acum din Békés-Gyula, din nou o mulțime de arătări contra lui Cziffra, pentru diferite defraudări. Suma defraudată trece peste 8000 fl.

Din cauza acesta Cziffra a fost acum arestat. Apărătorul lui va fi avocatul Dr. Radl.

- o -

Minele de aur din Rusia, în urma modului mai nou de exploatare, au început a înflori foarte tare. După statistica oficială, în anul 1892 s'au scos din minele rusești 2601 ruși de aur, de aproape 42.600 klgr. de grele. O rudă de aur prețuesce 14.104 ruble, adică cam 30.000 florin, și astfel tot aurul scos în 1892 are valoarea de 36.670.000 ruble, sau peste 70 milioane de florin. Dintr'aceste se poate vedea, că de acum înainte Rusia va avea o influență foarte mare asupra piețelor de bani europene.

- o -

Orologiul astronomic universal, ce se află espus de câteva zile în Brașov, la otelul „Pomul verde“, precum se poate vedea din anunțul de pe pagina 8, este o construcție uriașă mecanică, care merită să fie vădută de tot insul. Acest orologiu uriaș l'ă construit cu o muncă grea și neobosită de 5 ani, maestrul August Noll din Bierlingen, în Würtenberga. Genialul mecanic este încă tânăr, numai de 30 de ani. Orologiul este așezat într'un mare dulap din lemn de nuc și este de 3 metri înalt, de 3 metri lat și cam 1 metru gros. În mijlocul dulapului se vede întreg aparatul artistic, lucrat diu alama și oțel. La dreapta se vede, acoperit sub sticlă, minunata construcție a calendarului, care alcătuiesc măsurarea timpului, ăr la stânga, ărăși sub sticlă, este tubul de musică, care cântă 8 piese, între car și un vals. Orologiul arată secunde, minute, pătrarele și orele, zilele și săptămânile, lunile și anii, cu esacta considerare a anilor vesești și a singuraticelor sârbători, până la ora ultimă a anului 9999, și simbolizează aceste diferite timpuri ale zilei, anului și ale sârbătorilor, precum și mersul esact al soarelui și al lunei prin figur automate. Pretutindeni acest orologiu a produs cea mai mare admirație. Cine voește să vadă ceva frumos și în adevăr artistic, să nu cruce mica intrare și să se convingă în persoană de acestă grandioasă lucrare. Orologiul va mai fi espus aici încă vre-o 8 - 10 zile.

- o -

Despre Milan. Ex-regele Milan a vizitat în 7 l. c. mai îndelung timp pe șefii de partidă Garașanin și Avacumovic, și a invitat pe Gruic la curte. Progresiștii demonstrează pe lângă Milan și îl iau în apărare contra atacurilor radicalilor. Foi radicale întăresc, că Sultanul să fi plătit pentru Milan o datorie de 6000 franci. O deputație mare va invita pe amândoi regi la balul liberalilor, ce se va ține în 13 l. c.

- o -

„Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor“, și de mult dorită.

Cura de apă. Atragem din nou luarea aminte a cărturarilor noștri dela sate asupra renumitei scrieri „Cura de apă“ de preotul Kneipp, care s'a tipărit în sute de mii de exemplare mai în toate limbile europene și este de netăgăduit folos pentru toți aceia, cari țin la sănătatea lor. Pe românește e tradus într'un stil ușor și plăcut. Editura librăriei Ig. Hertz în Bucuresci. Prețul 3 lei, se poate procura însă și dela librăria Ciurcu în Brașov cu 1 fl. 65 cr. În alt loc al numărului nostru reproducem un capitol din această carte.

- o -

Cununiă. D-lă Alexă A. Comșa și d-ra Maria Radu Mușat se vor cununa Duminecă, în 13 (25) Februarie c. în biserica română gr. or. din Târlungeni. — Dorim fericire tinerei părech! — În biserica sf. Archangel din Satulungu se va săvârși mâine, 30 Ianuarie v., cununiă dlui Ioan B. Bodeanu din Brăila cu dra Maria St. Dragomir. — Totu mâine se va săvârși în biserica Sf. Adormiri din Satulungu cununiă dlui Michail N. Popalexandratos cu dra Elena Niagoe I. Popea.

- o -

Concert. Capela orașenească din loc sub conducerea maestrului de capelă A. Brandner va da în 11 Februar altă 4-lea soare de abonament în Otetul Europa. Programa va fi următoarea: 1. Marșul „Columbus“ de Zieher. 2. „Ruy-Blas“, Ouverturnă de Mendelssohn. 3. „Fin de siècle“, Vals de Waldteufel. 4. „Vergissmichnicht“ de Paula Philipovic (pentru Fligelhorn, D-lă Vökl.). 5. Fantasiă mare din opera „Cavalleria rusticana“ de Mascagni. 6. „Tszlai Kompasz“, Quadril din melodii unguresci, de A. Bradner. 7. „Carnevalul de Venetia“, Introducere și variațiuni pentru flaut, de Demerssemann (dlă Carol Ploss). 8. „Frauenlogik“, polca mazur de Zieher. 9. „Wiener Leben“, potpourrie de Komsak. 10. „Te iubesc tu me uita“, de Cavadia (Fligelhorn, D-lă Vökl.). 11. „Hoch die Compagnie“ Marș din Operetta „Schwiegerpapa“ de Strasser și Weinzierl. Inceputul la 1/28 ore.

Sânțirea steagului secțiunii Predeal

a „Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor“.

AZUGA, 27 Ianuarie st. v.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Ziua de 23 Ianuarie a. c., a fost o adevărată sârbătoare națională pentru locuitorii din Plaiul Peșelui, sârbătoare cum nu s'a mai pomenit până acum pe aici. Era ziua sântirii steagului secțiunii Predeal a

Conform programului stabilit, Dumineța la 9, steagul purtat de membrul comitetului, d-lă D. Francu, ca unul, care a luat parte la luptele de peste Dunăre în războiul pentru neatarnare, și însoțit de toți membrii secțiunii, a fost adus în biserică (biserica domnească din Bușteni) și așezat în hora din dreapta.

La orele 10 s'a oficiat, cu mare solemnitate, sântirea drapelului, de cătră P. S. S. Archimandritul Dionisie, încungiu-rat de cinci preoți și un diacon și asistat de corul ceremonial, condus cu succes de d-lă A. Mihailescu, învățător. Terminându-se serviciul religios cu cântarea: „Măntuesce Dōmne poporul tēu“, Archimandritul Dionisie, luând loc între ușile împărătesci, a pronunțat un discurs ocașional de mare valoare, încheiându cu cuvintele Mântuitorului: „Părinte sfinte, păzește-i pre ei în numele tēu, pe care și-ai dat mie, ca să fie una, precum și noi!“

Apoi d-lă Babeș, președintele secțiunii, a pronunțat discursul festiv, începând prin a spune, cine a adus viață și progres în valea Prahovei — și mărirea neamului românesc; arată însemnătatea actului săvârșit, tocmai astăzi în ajunul zilei de 24 Ian., precum și importanța acelei zile mărețe; schițează luptele noastre naționale, cari au culminat în apărarea moșiei părintesci, în apărarea limbei și culturii naționale; arată, că în unitatea culturală, manifestată din timpuri străvechi, poporul român și-a găsit scut și putere de rezistență. Trece apoi la instituțiunea Ligei, arată că nu este reuniune politică, respinge acușările de daco-românism și dăce, că hotărârea de-a ne apăra legea și limba părinților noștri, sau lupta de-a ajunge la aceea ce cerea marele patriot Bariț: „libera concurență culturală“, este datoria sântă a poporului român, ajuns la vârsta bărbătească. Mai departe arată idealul celor dela Ligă, idealul vestitului lunei de d-lă Urechia dela înălțimea tribunei senatului român: „desvolțarea totu mai liberă a limbei și naționalității cu îndreptarea pe cale uniformă a direcțiunii culturale de pretutindeni, unde se află seminița românească“, și dăce, că acest ideal ne-a întrunit sub steagul de față, simbol al credinței neclintite în puterea de viață, în dreptul de existență și în viitorul întregului nostru neam românesc. Răspunde apoi archimandritului Dionisie, care a dăș, predându steagul: „Fiți demni de-ali primii, demni de-al purta“, cu cuvintele d-lui Ureche rostite la Predeal și arată, că secț. Predeal, primesc acest steag de pace, ca o dovadă a tendinței culturale a iubire de frați și ca un gagiu al conlucrării în cea mai strânsă unire la mărirea și fericirea neamului românesc.

decât o singură turmă, turma mea, și nu-mi trebuie alta“. Atunci negurile încep a se îndesi mai tare și a se întuneca mai mult, și Ionel fu încunjurat cu iuțelă de nori negri, din cari fulgera și tuna totu mai aproape și totu mai înfricoșat. Și din tunet el auzea aceste cuvinte: „O tu, fiu de om îndrăzneț: de te încumeți a ne ur, ești perdut!“ Trăsnetul pica, de se părea că totu muntele ar fi fost detunat și furtuna se scobor în vale. Pe Ionel însă pică omelul în fulg ușor, d'antăiu subțirel de totu, pe urmă totu mai des, până ce toți munții juru împrejur fură acoperiți, și cu densii gluga lui, perul lui, sprâncenile lui. Er din viscolu răsunau ărăși vocile cele mai dulci în sunete armonioșe, fluere de cioban și printre densele buciune și doine; și de mâni nevădute se ridică de-odată dinaintea ochilor lui un palat de omēt, atât de splendid, încât Ionel trebu să-și închidă ochii, ca să nu orbescă.

Când îi redeschise ărăși, luna și stelele erau adunate în acel palat, și păreții lui străluceau de strălucirea lor. Luna ședea pe un tron înalt și frumos, și se uita la stele, cari se țineau de mână și

jucau o horă. Cu câtu cerul devenea negru, cu atât se înmulțeau și stelele, și de câte-ori luna da semn, o stelă din ceru alerga și intra în palat. Ast-fel se adunară și o mulțime de stele de totu mic, cari ca copiii, se rostogoleau unele peste altele și jucau la picioarele lunei. Altele pășiau pline de majestate cu o codă lungă, pe care o trăgeau peste toate vârfulurile munților, câtu e Buceciul de lung. Coșile erau purtate de multe stele mici, toate în vestiminte strălucitoare, cu cununi și cu corone de o frumșetă rară. Porțile palatului se lărgiră de la sine, când apărură stelele cele majestose. Una din ele ordonă lunei, să se scobore de pe tron și să-i servească. Pe urmă făcu semn lui Ionel, și-i dăse: — „Vino, fiu de om, fiu soțul meu! Vino cu mine, să cutreer lumea întregă, să ai de serv steluțele mele, și să fi însuși pătruns de lumină ca o stea strălucitoare“.

Ionel se înaintase până la pragul porții, fără a-și da vre-o seamă, de ce făcea, și asculta doinele cele frumoșe, însoțite de cântecul lin al celorlalte stele. Atunci luna își ridică capul și se uita la densul. Ea sēmăna atât de multu cu Ileana, în

câtu Ionel se ținu de mână și strigă: „Și de ar fi totă lumea la picioarele mele, aș dăru-o Ileanei“.

Atunci se făcu odată un freamēt mare și vuetu tare, și pe urmă un trăsnetu cumplit. Stelele se repeziră spre ceru într'un șir nesfârșit și majestosu. Palatul se cutremur și se surpă și acoperi pe Ionel. Er luna se uita palidă și tristă spre troianurile de omēt.

Piticii de munte însă, cari auziră trăsnetul cel înfricoșat peste capetele lor, eșiră încet din sinul muntelui, spre a vedea, decât locuința lor nu e amenințată de vre-unu pericol. Ei descoperiră nise ruine colosale totu de petre scumpe, din cari fusese clădit palatul. Plin de bucurie, ei începură a culege aceste comori minunate și a le căra în lăuntrul muntelui, unde le aduna în bolte puternice. Astfel deteră ei și peste Ionel. Fiind-că el nu se părea a fi fără viață și era atât de frumos, precum nu era nici unu dintr'ensii, li-se făcu milă de densul, și-l aduseră și pe el cu multă muncă și osteneală în jos, în fundu, unde îl așezară pe mușchiul cel mai mōle, ce se putu afla. Ei scōseră apă din fântănilor cele

reci, îl spălară, îi făcură o baie, și-l aduseră pe urmă la lacul cel măreț de sub pământu, care satură celelalte ape. Ei îl afundară odată în apă, și îndată el se făcu sănătos și se uită cu mirare împrejurul lui.

„Unde sunt eu?“ dăse el în sfârșit.

În adevăr el nu putea să nu se mire, căci peste densul se înălța o boltă nemăsurată de stâncă lucitoare, care se perdea în nōptea cea întunecată. La picioare se întindea un lac, atât de mare, încâtu se părea, că umple totu lăuntrul pământului. Și acest lac se perdea în întunecut, și de juru împrejur în apropiere stau, alergau, se cățarau mii de pitici, cu barbe lungi și cu lumină în brău, sau pe cap. Ei aduceau în șiruri nesfârșite petrele cele scumpe, le spălau în lac, ceea ce marea strălucirea lor, și le puneau în rânduială, în camere și în vrafuri. Mulți veneau pe plute cu petrii cu totul necumoscute. Alții încăreau plutele spre o lungă călătorie și se depărtau cu ele de mal.

În bolta cea măreță era o amestecătură de voci și de lumină, care ameți pe Ionel cu desăvârșire. Dér se părea, că flă-care scia esact, ce avea de fă

După terminarea acestui discurs, care a mișcat adânc și a lăsat o impresiune atât de plăcută în toți cei de față, corul ceremonial, a intonat imnul ocașional datorită D-lui Mihailescu.

Delegații comitetului central executiv și ai secțiilor din țară, delegații societăților „Carpatine și de tir“ (Sinaia) ai societății economice „Caraimanul“, (Breaza) și ai reuniunii de Cântări „Concordia“ (Azuga), fabricanții din localitate, în frunte cu D-lu W. A. Rhein, fabricant de postav, domni de la Predeal, locuitorii Azugei și Buștenilor, elita Sinaiei în frunte cu P. S. S. Archimandritul Nifon și DD. Jorgu Ionescu, primar, Theodorescu și Ungarth proprietari, apoi reprezentanții Câmpinei, în frunte cu DD. Carcalechi, avocat și primar, Pecic, Ionescu, Dr. Tomasiu, mai departe un împunător buchet de dame, cules din frumusețile Peșului și Prahovei și totă țărâ-nimea, nația din localitate, luă parte la această solemnitate. Nu numai biserica și antreul, dar și curtea bisericii era înțesată de lume, totă plină de bucurie, plină de entuziasm.

După sântirea stégului, a avut loc ședința festivă.

D. Babeșu, vorbește scurt despre importanța mișcării naționale, mulțumesc delegaților și poporului și pentru a se împlini scriptura: preoții cu crucea în frunte, chiamă la președința de onoare pentru ședința festivă pe părintele Archimandritul Dionisie Simionescu. Acesta ocupându-și locul, ține o vorbire scurtă, salută pe cei de față și dă cuvântul D-lui secretar D. Ripeni, care în aplausele asistenților face darea din semn despre mersul secțiunii; D-lui Toma Iliescu, din Corabia, care vorbește în numele secțiilor surorilor; D-lui secretar P. Chițnescu, care citește telegramele sosite. Dintre cele 48 telegrame primite, amintim pe aceea a președintelui comitetului central executiv d. V. A. Urechia, a președintelui secțiunii Bucuresci, Vintilă C. A. Rosetti, a președintilor secțiilor Ligei din Craiova (P. Chițu), Iași (Culianu), Tulcea (N.-I. Baboianu), Ploesci (Romanescu) ș. a. ș. a.

După citirea telegramelor se dă cuvântul D-lui C. Dimitriu, care entuziasmează auditorul printr-o cuvântare rostită în numele comitetului central executiv din Bucuresci. D-lui A. Mihailescu, vice-președinte, dă lectură, și cei de față subscriu pergamentul comemorativ. — După baterea cuielor, se ridică ședința. La esire cei de față se fotografiază sub drapel.

La ora 1 p. m. s'a servit în pavilionul hotelului Bușteni banchetul aranjat cu eleganță și mult gust, sub îngrijirea dlui membru al Ligei, Danielopol. Ținută românească demnă de laudă, animația patriotică, iubire frățească, etă ca-

racteristica acestui banchet, la care s'au ridicat, nu mai puțin de 24 toaste.

Archimandritul Dionisie a ridicat primul pahar în sănătatea M. S. Regelui și a întregii case domnitoare; d. vice-președinte Mihailescu în sănătatea dlui Urechia, președintele comitetului central executiv; d. delegat Dimitriu a răspuns cu cunoscuta-i vervă; dlui casier G. Dogarescu vorbește pentru cler; Archimandritul Nifon răspunde antevorbitorului, numesc cuvântarea dlui Dogarescu, ceea a unui Dr. în teologie, și continuă cu multă elocință a vorbi ca patriot, cetățean, preot și președinte al societății Carpatine; D-lui censor R. Bărsan, fost președinte, vorbește pentru Ligă și patriotism și cuvintele sale bine simțite, au făcut adâncă impresiune. Apoi Dr. E. Codru, printr-o expunere sistematică, predată cu multă eleganță de stil, care descopere dela început pe omul științei, vorbește despre facultățile de muncă ale diferitelor popoare culte, trece la Români, arată însușirile, aptitudinile și aplicările Românilor d'acel și de dincolo, și închină paharul său pentru România și Români d'acel. Totu atât de interesant și bine primit a fost discursul d-lui Vice-președinte G. Găvânescu, având ca motto: „totul pentru națiune“. D-sa arată starea poporului din țară, din Macedonia, din Bucovina și Ardél și termină pledând călduros pentru patriotism și Ligă, arătând chemarea ei, în cestiunile vitale ale neamului românesc.

Au vorbit apoi pe rând: D. D. Dimitriu, Mihailescu, Ripeni, Chițnescu, Blebea, Tunaru, Dimitrescu, preotul Eftimie și diaconul Elisca.

Cel din urmă, care a luat cuvântul a fost președintele secțiunii, D-lui Babeșu, care a vorbit despre puterea sentimentului național, când ajunge la dezvoltare, mulțumesc apoi călduros, în numele comitetului și al secțiunii, tuturor delegaților, societăților și persoanelor, care prin participarea lor la serbările Ligei, au dat dovadă pipăită a iubirii lor de neam.

Balul, ce s'a dat la Azuga în sera aceleiași zile, a fost splendid. Domni Rhein și Scheeser au pus la dispoziția Ligei, în mod gratuit, ambele săli și toate camerele cantinei fabricii de postav.

Aceste spațioase săli — frumos decorate cu ghirlande de brad, lampione, drapel național și împodobite cu portretul M. S. Regelui, în fața căruia s'a așezat drapelul Ligei, apoi cu portretele Mitropolitului Șaguna, Andrei Mureșan, Avram Iancu, Tudor Vladimirescu, Horea, Cloșca și Crișan etc., — erau prea mici pentru această serată.

Balul s'a deschis la orele 9 sera cu „Hora Unirei“. La orele 12 noaptea în timpul de recreare, s'a servit masa comună, D-na și D-lui Mihailescu au cântat cu multă

măestrie mai multe doine naționale. Dr. E. Codru, inginerul Popu, învățătorul Mihailescu, au rostit discursuri; cel dintâu a vorbit pentru guvern. D-lui Babeșu a dat citire telegramelor sosite în timpul serii, între care menționăm pe cele următoare:

Anvers: „Tinerimea, cu entuziasm felicită Liga Predeal și urăz din inimă, lungă și prosperă durată, pentru binele Românilor subjugăți. Președinte Delescu, secretar Rusu.“

Bucuresci: „Studentii universitari salută serbarea Românilor de pe valea Prahovei, pe calea luptelor mari. Vă urmăm de aproape. Comitetul.“

Apoi inginerul Popu improvizează o tribună, se urcă pe ea, dă semnalul și totă adunarea, bărbați, doamne și domnișore, cântă „Deșteaptă-te Române“. Momentul era sublim!

Tot ce valea Prahovei are mai distinct a luat parte la bal. Frumusețile Peșului și Prahovei, nu lipseau nici una. Nu dau nume, pentru-că aici în frumoasa țară românească, nu există privilegiați, toți sunt egali și nu sciu cu cari se încep; clasificarea după frumusețe este imposibilă, pentru-că muntenele noastre, toate sunt frumoase, toate cu inimă românească, caldă și plină de iubire pentru națiune.

Balul s'a încheiat la orele 7 dim. cu „Hora Unirei“, er serbările Ligei vor rămâne încă multă vreme, ca un suvenir plăcut în inimile celor ce au luat parte, în inimile Românilor!

Procesul „Vulturului.“

Oradea-mare, Febr. 1894.

La 7 Februarie n. a. c. s'a ținut pertractarea finală în procesul foiei umoristice române din Oradea-mare, „Vulturul“, înaintea tribunalului reg. de aici. Ansă la acest proces a dat o notiță din „posta redacțiunii“, pe care a scris-o redactorul „Vulturului“, d-lui Ardeleanu, ca comentariu la o epistolă sosită din public, cu ocaziunea alegerii notariului din comuna Ciheiu.

E lucru știut, că și în acea comună este ales un om cu pinteți, cu mustașile unse, fără a ști măcar o boba românească, pe lângă toate că întreaga comună e curată română. Nu ne mirăm de acest lucru, fiind-că e la ordinea zilei. D-lui Ardeleanu însă fiind întrebat, ca redactor, a dat răspuns în „posta redacțiunii“, în care nu se vede nici un motiv demn pentru intentarea procesului. Procurorul însă, văzând în acel comentariu periclitarea statului maghiar, a intentat procesul, care — ca și celealalte — s'a sfârșit cu „salvarea“ unității statului și „doborârea“ neamului nostru.

Nu e vorbă e grea situația noastră, der acesta nu ne descurăgează. Istoria poate înregistra cazul dela 7 Februarie n. a. c.

drept o dovadă, că concetățenii noștri ne au la sine!

Tribunalul s'a constituit în următorul mod: preș. Millye Gyula, juđi Móre, Steller, acuzator procurorul Kurovszky. D-lui Iustinu Ardeleanu e acuzat pentru o notiță apărută în nr. 14 alu foiei umoristice „Vulturul“ din an. tr., și a avut de apărător pe d-lui avocat Hegyessy. — Procurorul își face acusa și cu mare ifosu cere pedepsirea redactorului, d-lui Ardeleanu. Urmează vorbirea logică și instructivă a apărătorului, care dăreză aproape o oră. După acestea urmează replica, duplica, și dictarea pedepsei, prin care d-lui Iustinu Ardeleanu e osândit la o înuă temniță, la 30 fl. amendă în bani, precum și la solvirea speșelor. S'a însinuat apelul.

Etă deci semnele de împăcare, etă iubirea de care ne împărtășesc cei dela cârmă! Putem învăța, putem deduce din cazul acesta și din celealalte, că nemul nostru e bine primit în — pușcării.

Ce ne rămâne nouă? Nu alta, decât să suportăm cu tărie, cu bărbăție loviturile, ce ni-se fac și sperarea într'un viitor mai bun. Cu cazul acesta nu s'a terminat șirul durerilor, der se întăresc în noi conștiința națională. D-lui redactor Ardeleanu îi dorim putere, bărbăție, sănătate, ca să potă suporta osenda, ce i-s'a dictat, cu același curagiu, cu care ne nutrim noi în aceste timpuri de grele încercări.

Orădanul.

Literatură.

A apărut Nr. 15 și 16 alu Revistei universale ilustrate „Amicul Progresului Român“, ce apare în Bucuresci de două ori pe lună. Abonamentul pentru Transilvania și țările locuite de Români: 18 lei pe an, plătiți înainte. Cuprinsul e publicat sub următoarele titluri generale: „Agricultura“; „Avicultura“; „Horticultura“; „Vincultura“; „Antropologia criminală“; „Societățile de asigurare față de asigurări“; „Industria“; „Fabricile în România“; „Electoritatea“; „Motorii cu petrol“; „Sugestiunea mintală la distanță“; „Religiuni, rituri și leturghii la seltatic“; „Fisiologie“; „Filosofie“; „Medicina populară“; „Literatură“; „Științe“; „Psihologia fiziologică“; „Știința în saloane“; „Cursul cerealelor“; „Buletinul financiar al bursei Bucuresci“. Aprupe în fia-care din aceste titluri se cuprind mulțime de tractate, povești, istorisiri etc. etc., cari toate sunt de mare valoare practică.

A apărut piesa musicală pentru piano: **Rhapsodia română** de Nelli de Cornea. Se află de vânzare la librăria Ciurcu în Brașov. Prețul 1 fl. 20 cr.

afară de acei, cari erau împrejurul lui Ionel, cari nu sciau, ce se făcu cu densul. De-odată îl apucă și pe Ionel dorul să călătorească cu ei în depărtarea cea necunoscută și întunecată. El se repezi tocmai spre o plută, care era să pornescă. Atunci eși din apă o femeie frumoasă, care sēmăna cu Iléna, precum o soră cu altă soră. Ionel își întinse brațele spre ea. Se auđi strigătul „Iléno“ și văđu Ionel asvrlindu-se în apă. Der două-deci de brațe puternice puseră mâinile pe el, și altele totu atât de zdravene începură să-i dea o bătaie tēpană. El se apăra, fiind-că femeia cea frumoasă totu îi făcea semne, însă piticii îl ținură în loc și începură plini de mânie să-l zdrobescă cu pietri.

Atunci apără dinaintea lui un pitic de munte încoronat, ordonă la toți să stea locului și dișe:

„Tu ești Ionel! Mirésa ta nu e aici. Ea este în vale și te așteptă. Acesta este mirésa mea, și eu o aștept de un șir lung de ani.“

Femeia cea frumoasă se uita mâniașă, cea ce-i ședea foarte bine, amenință și dispără în valurile lacului. Regele cel mic suspina. Ionel suspina și el. Și suspinără

și toți piticii, ca supuși buni și credințioși. Der ei totu țineau petrele în mână, căci nu sciau, decă mörtea lui Ionel nu era hotărâtă. Regele însă se uită cu duioșă la ciobanul cel frumos, ordonă îndată ca să fiă spălat cu ape cari lecuiesc, căci el sângera din multe răni, și după-ce îl reînoui și-l înfrumuseță, îl scose pe vârful muntelui, unde-l aflase.

Acolo regele cel mic își luă ziua bună și-i dișe: — „Ionel! greu ai păcătuit. Ți-ai uitat datoria pentru o femeie frumoasă. Credința ta cătră ea e mare și de laudat; der necredința ta cătră datoria ce ai, este încă mai mare, și cu toate că înțeleg cele ce se petrec în inima ta, totuși nu pot să depărtez dela tine pedepsă, care te așteptă.“

Cu inima grea pune Ionel piciorul pe vârful cel singuratic de munte, împrejurul căruia vuia vijelia. Furtuna creștea cu fia-care minut, ca și cum ar fi vrut să asvrle de pe înălțimea lui pe omul, ce ședea acolo singur singurel, ca și cum ar fi vrut să-l zdrobescă în mii de fărâmaturi. Ionel se agăță de o stâncă și se uita cu ochi seltatec împrejur și aștepta noi inimici, nouă pericole și noi în-

cerări. De odată i se făcu, ca și cum l'ar apăsa vijelia spre pământ, ca și cum i s'ar rupe și i s'ar smulge inima, ca și cum ar muri de durere. Incă mai tare se agăță el de stâncă, care se părea, că se cutremură. Și în vuetul și trăsnetul care-l încongiura, Ionel auđia voci, care-l chiamau, care-l desmerdau, care-l amenințau. Era ca și cum ar fi o singură voce. Pe urmă se părea, că erau sunete de trîmbețe, cari cutremurau adâncul creierilor lui. Atunci se schimbă dragostea sa cătră Iléna în ură amară și neîmpăcată, căci ea îl trimisese la mörte cu surisul pe buze. El se hotărî să rămăie acolo, unde era până în sfârșit cu credință; er de se va mai scobori vre-odată în vale, să-i dișă în bătaie de joc o „ziua bună“, și nici o femeie să nu-i mai răpescă inima, ci acesta să fiă numai a oilor sale, pe care le părăsise fără conștiință.

Atunci răsuna din adâncul stâncilor o voce puternică:

„Fiule! Ești al meu! nu-mi mai scapi din mână! Ești al meu pentru veci.“

Și în același moment stâncă se prefăcu într'o femeie uriașă, care îmbrățișă pe

Ionel cu brațe de piatră. Plin de gróză, el se silia să scape, der nu putea.

„Cine ești tu?“ strigă el. Ore totu iadul este conjurat în contra mea? Cine ești, decă nu ești Vifora?“

Femeia devenise din nou stâncă și prin vijeliă răsuna aceste cuvinte:

„Sunt dorul. Și tu ești al meu. Cele din urmă buze, pe care le-ai sãrutat sunt ale mele.“

Intr'o clipelă se făcu liniște și pace și sórele reeși. Rađele lui picau pe un om palid, care răđimat de buciumul său, se uira în vale și până în Dunăre. El nu mai suspina. El nu mai mișca. Inima nu-i mai bătea. Brațele-i stau încruciate pe pept. De abia o mișcare greoia a genelor îl trada, că mai trăiesce.

Atunci începură toate a se mișca jur împrejur. Omul și ghiata se topiau și curgeau spre vale, și sub omul și sub ghiata se ivia ierbă verde. Ionel nu se mișcă. Pădurea se desbrăca de frunzele cele uscate și mugurii se întreceau unii cu alții. Lui Ionel se părea, că nici nu-i pasă. Ciripit de paseri se răspândi din vale spre munte în sus și vuetul piriurilor după o ploie caldă. Ionel nu auđia

Eforia spitalelor civile din București.

Nu p^ote fi ajutorul mai mare, decât acela ce se dă bolnavilor s^{er}manii. Unu asemenea ajutoru e rezultatul celor mai frumoase simțăminte ale naturii omenești.

Nenorocirea altuia escită mila noastră. Legea naturală ne pune datoria d'a veni în ajutorul celor suferinți și creștinismul, în baza lui fundamentală, e legat prin caritate.

Și în România, mai multu ca ori unde, s'au găsit inimii nobile și miloșe, cari s^{er} lase averi întinse pentru fundarea de ospicii și spitale.

Căți bolnavi nu au familiă, unde s^{er} p^otă fi îngrijiiți! Câte bole nu ceru îngrijiri continue și prea costisitoare pentru cei s^{er}raci! Câtă lume n'ar muri înainte de vreme, decât cei ce se numesc desmoșteniți, n'ar găsi în sinul acestei societăți, pe care o acuză, că e aspră, îngrijire, milă și afecțiune!...

Eforia spitalelor civile din București e una din cele mai mari instituțiuni din țera românească, care imprăștiă cu belșug totu felul de ajutoare, ăr celor suferinți, pe lângă o îngrijire părintescă, le pune la dispozițiă localu și hrană, medicamente și celebrități medicale.

Averea Eforiei e foarte mare. Din venitul, pe care îl vom arăta aci, ori-cine p^ote calcula la ce cifră se ridică capitalul.

Din arendarea moșilor, Eforia Spitalelor civile încasază anualu 2,601,888 lei; din închirierea acaretelor suma de 50,929 lei, adică unu totalu de 2,652,817 lei.

Afară d'asta Eforia mai are păduri întinse dintre cari cea mai mare parte sunt arendate pentru suma de 89,511 lei anualu, ăr restul exploatate și producându unu venit de 75,000 lei. Totu din exploatarea salinelor, a păcurei, etc., Eforia mai încasază suma de 197,893 de lei.

Intr'unu cuvântu venitul totalu alu acestei mari instituțiuni de bine-facere variază între 3,000,000, și 3,500,000 lei.

Afară de donațiuni, cari în anul trecut au fost de 19,439 lei, Eforia mai primesce subvențiuni: dela Statu 94,500 lei; dela alte autorități particulare 75,000 lei; dela biserica Icoana 4,419 lei; dela primăria București 8,000 lei și dela județul Prahova 3,000; — în totalu 184,919, din cari 173, 119 lei numai pentru ospiciul Mărcuța.

Cheltuelile anuale ale Eforiei se echilibrază cu veniturile. Ca anuitate a împrumutului de 2,000,000 lei, luați dela societatea Dacia-România, plătesce anualu 162,164 lei; 7,000 lei procente la 100,000 lei datorii casei Pensunilor și 45,000 lei, procente pe 6 luni la suma de 1,500,000 lei, împrumutați dela casa de Depuneri.

Era ca și cum s'ar aduna împrejurul lui totu ce e viu, pentru a-lu trezi; dar în zădar. Elu se uita țintă în vale, spre Dunăre, ca și cum ar fi de piatră. De odată se ivi însă viața în trăsurile feței sale. Ochiu îi începură a străluci, fața îi se roși puțin. Cu brațele și cu capul întinse elu căuta să audă lătratul apropiat alu cânilor și sunetul telincelor. Acum vedea elu bine oile lui cum veniau. Atunci puse buciumulă la buze pentru a le cânta de bună-venire: d^{er} numai decâtu scăpă buciumulă, își apucă inima cu mânilu, și strigându „moră”, Ionelă pică la pământ fără suflare.

Căni lui ajunsese. Ei îi lingeau mânilu și fața. Veni și Miorița lângă elu și strigă. Veni și ciobanii și-lu chiamară pe nume. Ionelă însă zăcea jos întinsu cu unu suris c^{er}escu pe fața-i slabă și nu da nici unu singuru răspuns. Buciumulă, care mai dineoră era încă insufletit de suflarea lui, sta ruptu în două. Juru împrejuru nimic nu purta semnele luptelor tinerului voinic. Ciobanii îl înmormentară, unde-lu aflară. ăr v^{er}fulu muntelui îl numiră — Vîrfulu cu doru.

Personalul administrăției centrale costă 362,460 lei, ăr personalul tuturor spitalelor, cuprinsu: medici, farmaciști, intendenți, interni, preoți, servitori etc., costă 553,650 lei.

Eforia spitalelor civile are, în t^ote spitalele ei, o mie două-sute paturi. Aproximativu, ea are anualu în căutarea ei vr^o 14,500 de bolnavi. Afară d'asta, la consultațiunile gratuite, ce se află la t^ote spitalele Eforiei, vinu d^{il}nicu, aproximativu, vr^o 500 persoane, ceea ce face anualu 180,000 de consultații gratuite. Medicamentele costă pe Eforia până la 94,000 lei anualu, ăr iluminatul, încălțitul, transportul etc., costă 599 mii lei.

Hrana de fiă-căru bolnavu e socotită la 65 bani pe dⁱ, ăr pensionarii de la Mărcuța au 1 leu pe dⁱ. Și dovadă de solitudinea Eforiei pentru bolnavii săi, e că internii în medicină și farmacie nu au de cătu 80 bani pe dⁱ, ăr servitorii, cari sunt sănătoși și muncescu t^otă ziua, numai 50 bani și nimeni nu se plânge de neîndestulare.

Folosiți-v^e de împrejurări!

T^ote se schimbă în lume,
Iau altă formă, altu nume;
Deci bine s^{er} folosesci
Clipita 'n care trăiesci.

Familiele se îmbogățescu totu mai multu cu copii; ț^{er}ile se împoporează totu mai tare; averea se împarte totu în mai multe părți; nici o meseriă nu mai p^ote aduce atăta, cătu e de lipsă. De unde vinu t^ote acestea?

S^{er} ne uităm^u la vremurile de ađi și s^{er} luăm^u lucrurile așa, cum sunt acum. Decă o afacere nu ne mulțamesce, ne apucăm^u de alta. Decă nu ne dă mâna a purta haine de mătase, purtăm^u altele de lână s^{er} de bumbac. Decă grădina nu produce destule legume, o s^{er}m^{er}ăm^u cu pomi. Decă țarina nu rodesce destulă grău, o s^{er}m^{er}ăm^u cu porumb, s^{er} cu altele. Omenilor d^{er}stepti cari se sciu folosi de împrejurări le stau deschise o mulțime de căi, spre a-și întrebuița cu folosul produsele lor. Decă ađi nu se caută unu product, se caută mâne. Timpurile se schimbă mereu ori spre mai bine, ori spre mai rău. Ce nu se caută ađi, nu se caută mâne, și ce se caută ađi, se mai caută mâne. ăr ce nu p^ote prevederea omenescă, implinesce cea c^{er}escă.

Libertatea e sufletul afacerii și aduce în r^{er}ndu^{er}lă totu ce sila a adus în ner^{er}ndu^{er}lă. Celu ce ține s^{er}mă de timp, de loc și de alte împrejurări, acela se scie folosi cu înțelepciune de momentu, de vremea în care trăiesce.

Lumea înainteză v^{er}d^{er}ndu cu ochii, și celu ce nu ține pasu cu ea, se pune în primejdia de a muri de f^ome. În t^ote timpurile și în t^ote locurile, cele dintăiu cunoscinte, ce trebuie s^{er} le aibă omul, sunt acelea, de a cun^oce cum se cade firea lucrurilor, cu cari d^{il}nicu vine în atingere. Cunoscintele acestea sunt totu atătea înlesniri, totu atătea mijloce pentru înaintarea și înflorirea ori-cărei ataceri. Omul îndestratu cu aceste cunoscinte scie alege fără greșelă mijlocele cele mai sigure, care duc la scopu, pe când celu lipsitu de ele seceră la vreme numai necas, pagubă și trudă zadarnică.

Vremile, în cari trăim^u ađi, ceru totu mai multe cunoscinte la ori-ce afacere; orășanulă, ca și săt^{er}nulă, au lipsă neapărată de acestea. Cine scie împreuna într'unu acordu nimeritu cunoscinta de omeni cu cunoscinta de lucruri, pe lângă o stăruință și străduință neobosită, ajunge sigur la scopul, ce-lu are în vedere, și decă prin împrejurări neprevădute e împedat ađi, mâne taie și de-

lătură acele piedeci și ajunge totuși în pace la ținta dorită.

În timpuri bune, omul trebuie s^{er} urm^{er}ze cu totul alte principii, alte reguli, decât în timpuri grele, în vremea scumpetei. În timpuri bune pentru cele grele și în cele grele se mulțamesce cu puțin. Dintr'o picătură de apă nu se p^ote face unu riu mare, însă din mai multe se face cu timpul unu riu așa de mare, încătu de multori, fiindu prea multe, esu din albie și inundeză, încătu împrejurimea lui. Unu câștig micu repetat desu umple punga și lada. *Minciuna și înșelătoria isgonescu noroculu și fericirea din casă.* Marfa bună se recomandă de sine, numai stăpănul ei trebuie să fiă omu de omenia și cinstit. Marfa rea dimpotrivă depărt^{er}ză cumpărătorii, și de casa înșelătorului și m^{er}cinosului fugu toți, ca de ciuă. O marfă bună, trainică pe lângă unu prețu potrivit este o mâncare gustosă și căutată de ori-cine.

Cruțarea brațelor de muncă este unu mare câștigu la omul muncitor, decă le p^ote înlocui cu alte mijloce. Până nu s'a aflatu plugulu, cătu se voru fi trudit omenii la lucrarea pământului și cătu de micu va fi fostu în urmă folosul muncii lor! Fabricantul, ca și ț^{er}anulă, meseriașulu ca și artistulu, trebuie să și înlesn^{er}scă lucrulu lor cu ajutorul feluritelor mașini, ce s'au născocit, mai alesu în timpul din urmă, pentru fiă-care din ei, spre a put^{er} produce totu mai multu, mai bun și mai de prețu. În timpu mai scurtu și pe lângă mai puțină întrebuițare a puterilor sale. Felurile mașini de torsu, țesutu, cusutu, de arat, s^{er}m^{er}natu, seceratu, treieratu ș. a. sunt totu atătea înlesniri pentru sirguința omenescă. În casulu acesta puterile omului se întrebuiț^{er}ză cu bunu succesu la alte lucruri unde nu se p^ote folosi de mașini.

Mai în fiă-care ț^{er}ă se află încă multu pământu necultivat, nelucrat; câte grădini nu sunt pline încă și ađi de burueni și câte legume și pomi roditori nu s'ar put^{er} cultiva în ele! Câte înlesniri nu s'au făcutu astăđi pentru fiă-care meseria! Numai omul leneș, omul căruia nu-i place munca nu află ađi nimic de lucru, după care s^{er} p^otă trăi cinstit în lume.

Perderile suferite prin focu, prin grindină, prin înecări ș. a., ađi trebuie să se mai imputineze, și se imputinează lesne prin înființarea feliuritelor institute de asigurare. Acesta pe lângă plățirea unei sume neînsemnate, te asigură pentru ori-ce întâmplări nenorocose de felul acesta. Pe cătu se p^ote e bine, ca omul să-și asigure totu ce are și în urmă și pe sine însuși. Sumele, ce se dau anualu pentru feliurile asigurațiunii, ce le-ăr face cine-va, se pot lesne câștiga, fără a simți, din partea omului muncitor, păstrător, înțelept și cu tună r^{er}ndu^{er}lă în t^ote lucrările sale.

Fără cunoscinta progreselor, ce le-au făcutu ađi omenii pe t^ote căile, numai cu mare greutate mai putem trăi. Ceea ce ne făgăduesce viitorulu și ne dă timpul de față, are mare influență asupra ori-cărei ataceri. Cunoscinta referințelor, încrușăturilor și stărilor politice din feliurite state, și mai alesu din cele învecinate este de mare însemnătate, atătu pentru orășan, cătu și pentru ț^{er}an. Și acesta nu pentru-ca să facă politică, părăsindu-și afacerile sale, ci pentru-ca să scie, ce se întâmplă în lumea mare și la timp să se scie folosi cu înțelepciune de împrejurări.

Unele afaceri mergu bine numai în timpu de pace, altele numai

în timpu de resbelu; unele mergu bine într'o ț^{er}ă, altele în alta; afară de acestea, pe fiă-care dⁱ se facu noue descoperiri și înlesniri de totu felulu și pe t^ote căile de înaintare. și fără cunoscinta acestor lucruri forte cu greu p^ote trăi cineva. De aci ese și însemnătatea cea mare, ce o au gazetele cele bune și folositoare. Pentru poporul nostru, se înțelege, că bune și folositoare sunt numai gazetele noastre naționale românești de totu felulu, fiindcă numai acestea îi sunt lui sincere și binevoitoare.

Mica sumă de bani, ce o dă cineva ca abonamentu pentru astfelu de foi românești, se resplătesce înd^{er}it și însutit prin bogatele cunoscinte, ce și-le câștigă din ea. De aceea vorba Românului:

„Căți sciu carte și cetescu,
„Cu patru ochi se numescu,”

e o vorbă sfântă. Celu ce scie carte și cetesce lucruri de care are lipsă, vede ori-ce în lume îndoit de bine. decâtu celu fără carte, s^{er} decâtu celu ce nu cetesce, lăsându-se numai așa în mâna sorții. Ca se dovedescu acesta, cred că n'am lipsă de probe, fiă-care le vede d^{il}nicu înaintea ochiloru sei.

A trăi și ađi, cum au trăit moșii și strămoșii nostri, însemneză a nu trăi, însemneză o m^orte vie. De aceea fiă-care să se acomodeze, după vremuri, și după împrejurările în care trăesce lumea ađi.

I. Dariu.

HIGIENA.

Mijloce de întărirea nervilor.

Preotulu *Kneipp*, care în t^otă lumea s'a făcutu cunoscutu prin renumita lui *Cură de apă*, recomandă următoarele mijloce pentru întărirea nervilor:

1 Umblarea desculțu; 2. Umblarea prin erbă umedă; 3. Umblarea pe pietre umede; 4. Umblarea prin zăpada cădută de cur^{er}ndu, 5. Umblarea prin apă rece; 6. Baia rece a brațelor și a picioarelor; 7. Turnarea apei peste genunchi (cu s^{er} fără turnare de sus).

Despre primul mijlocu de întărire a nervilor etă ce d^{er}ce preotulu *Kneipp*:

Celu mai naturalu și mai simplu mijlocu de întărire a nervilor este *umblarea desculțu*.

Ac^{er}sta p^ote să se facă, după diferite stări și vârste, în chipurile cele mai deosebite.

Copii mici de totu, cari sunt avisați încă cu totul la ajutorul altora și sunt legați de leagăn și de perină, s^{er} nu p^ote, pe cătu e posibilu, încălțăminte nici-odată. De am^u put^{er} să convingem^u pe t^ote mamele despre ac^{er}stă lege igienică! Părinții plini de prejudiți, cari nu vor să priceapă ac^{er}sta, să aibă milă de mititei nevinovați și să le dea celu puținu o ast-fel de încălțăminte, prin care aerul curat s^{er} p^otă ajunge ușor până la piele.

Copii, cari pot^{er} deja să stea în picioare și să umble, sciu să-și ajute singuri. Ei își aruncă papucii și cioparii, cari le chinuescu picioarele, și sunt fericiți, mai alesu primăvera, decă pot^{er} alerga desculți. Une-ori se rănescu la câte unu degetu, d^{er} ac^{er}sta nu-i împiedecă, să se desculte ăr. Copii facu ac^{er}sta în chipu instinctiv, urmându unu îndemn alu naturii, pe care l'am simți și noi cei în v^{er}stă, decă cultura prea rafinată și care pune t^ote pe unu calpodu nefirescu, nu ne-ăr lipsi adesea de ori-ce simțu sănătosu.

Copii celor s^{er}raci arare-ori sunt turburați în jocurile lor. Mai puțin norocoși sunt copii celor bogăți, cu t^ote că nici ei nu simt^u mai pu-

țină necesitatea acésta. Amă vedută odată pe un copil al unui funcționar înalt. Indată ce tatăl său îl pierdea din vedere, își arunca și papucii și ciorapii, și începea să alerge prin erba verde. Mamă-sa, o femeie cu minte și cu bun simț, nu-l împiedeca să-și facă pe voie, dăr tatăl său îl certa în tot-d'auna și-l asemăna cu „copilul de țerană”. Acésta nu împiedeca pe mititelu, ca a doua zi să alerge și mai vesel prin erba verde. Er noi nu putem de cât să repetăm: Să lăsam copiii să-și facă acésta poftă!

Părinții cu minte, cari ar permite bucuros copiilor lor așa ceva, dăr trăesc în oraș și n'au grădina la casă, pot să permită mititelor să umble desculți ore-care timp, prin vre-o odaie, sau prin vre-o sală; lucrul principal este, ca și picioarele, ca și fața și mâinile, să mai respire, să sugă aerul prospăt, să se miște în elementul lor.

Pentru omeni dela sate și în genere pentru cei mai săraci, n'avem nevoie să mai dăm nici un sfat; ei umblă mult desculți și nu invidiază pe locuitorii mai bogați ai orașelor pentru instrumentele lor de tortură, pentru papucii și ciorapii, cari le apasă picioarele și le țin strinse. Omenii de la țară, zăpaciți de obicinuitele orășenești și cărora le e rușine să se porțe ca semenii lor, sunt destul de pedepsiți pentru orbirea lor; cât despre cei cari, n'au adoptat încă moda acésta, să nici n'o adopte. În tinerețea mea toți umblau desculți la țară; copiii și omeni mari, soți și mame, fi și fiice. Drumurile până la biserică și până la școlă erau lungi de câte un ceas; părinții ne dădeau câte o bucată de pâine și câte-va mere drept merinde, precum și ciorapi și papuci drept încălțăminte; acestea din urmă însă le purtam atârinate pe băț până la intrarea în biserică sau în școlă; și acésta o făceam nu numai vera, ci adesea și în anotimpuri mai reci. Abia începea să dispară zăpada de pe câmpii, și începeam să umblăm desculți pe pământul umed, și ne simțeam veseli, bine și sănătoși.

E un lucru lămurit, că omeni dela orașe, și în special cei din clasele mai superioare, nu pot să se supună acestui obicei. Decă în prejudițiile lor au ajuns deja atât de departe, în cât socotesc, că n'ar putea, îmbrăcându-se și desbrăcându-se, să lase măcar ca piciorul gol să se atingă de scândurile salonului, ci numai de covore calde și moi, ca să nu fiă espusi la reumatisme, guturaiuri, dureri de gât sau alte atacuri, nu mă mai ocup de ei. Decă însă sunt încă de aceia, cari ar fi gata să facă ceva pentru întărirea nervilor, ce i-ar împiedeca ore să facă o ast-fel de plimbare séra, imediat înainte de a se culca, sau dimineața după sculare, de ce minute, un sfert sau o jumătate de ceas? Aceste plimbări ar putea să se facă mai întâi, pentru a nu se simți începutul brusc, în ciorapi, mai târziu desculți și în sfârșit în așa chip ca, înainte de plimbare prin oada, picioarele, până de-asupra de glesne, să se țină câte-va momente în apă rece.

Cu o bună împărțire, cu bunăvoință, cu adevărată năzuință de a-și păstra sănătatea, ori-cine, chiar și cel din clasele cele mai superioare, precum și cel mai ocupat în slujba sa, ar pute să câștige atât timp, în cât să-și facă el însuși acésta bine-facere. Un preot, foarte bun cunoscut al nostru, se ducea în fiă-care an pentru mai multe zile la un prieten, care avea o grădină măricică. În fiă-care dimineața

preotul își recita rugăciunile plimbându-se desculț prin erba umedă de rouă și se simțea foarte bine, ba adesea își lauda foarte mult efectele escelente ale umblării desculte.

Am putea să cităm persoane din cele mai înalte ranguri ale societății, cari n'au desprețuit un sfat bun, și pe vreme potrivită au căutat să-și întărească nervii cu plimbări de acestea prin păduri, sau livezi singuratic.

Unul din aceștia — al cărui număr este de alt-fel încă relativ foarte mic — ne-a mărturisit, că pe când înainte nu era săptămână în an să n'aibă un guturaiu cât de mic, după acest exercițiu s'a vedut scăpat pentru tot-d'auna de acea netericită dispoziție.

Mamele sunt în prima linie chemate să îngrijescă de creșterea unei generații mai tari, mai rezistente și să ajute la înlăturarea moleșirei, slăbirei, anemiei, nervosității, și cum se vor mai numi toate aceste sugetore și scurgătoare de viață, cari fac atâtea goluri în societatea omenescă. Acésta se întâmplă prin întărirea nervilor, începută cu înțelepciune din vârsta cea mai fragedă a copilului. Aerul, nutrețentul, îmbrăcăminte, sunt trebuințe totu atât de neapărate, pentru copilul de țară, ca și pentru moșneag. Ele sunt tot-odată agenții întăririi nervilor. Cu cât e mai curat aerul, pe care copilul îl respiră, cu atât sângele îi este mai bun.

Pentru a deprinde acésta ființă slabuță repede cu aerul liber, mamele ar face bine ca, după băile calde zilnice, să cutunde, pentru vr'o 2—3 secunde copilul într'o apă mai rece, cum ar fi una încălțită de soare, sau să-l spele repede cu o ast-fel de apă. Apa caldă singură molescesc; spălările repede reci întăresc și asigură o dezvoltare sănătoasă a corpului. Sensibilitatea, care va face pe copil să plângă la început, va dispăre de la sine, după aplicarea a treia sau a patra. Acésta întărire oțelesce pe copii de mic în potrița recelelor atât de dese și a urmărilor lor și scutesc pe mamele, cari trebuie să încungiure aceste rele, de înfășurările și îmbrăcămintele în stufe de lână și altele, cari împiedecă ori ce pătrundere a aerului curat și cari ar trebui să încălzim pe orice om cugetător.

Se păcătuiesc foarte mult în chipul acesta în potrița sănătății mititelor. Corpurile li se văr în nisce adevărate cuptore ardătoare de lână, trupușorele gem sub greutatea legăturilor și a șalurilor, căpușorele sunt îmbrăbodite de nu mai aud, nici nu ved, și gâtul, care ar trebui mai întâi întărit de nervi, se mai învâluie de obicei în legătură deosebite, cari îl despart de ori-ce atingere cu aerul. Când copilul e lăsat să fiă dus la plimbare, mamă-sa îi mai examinează odată toate legăturile, ca nu cumva să rămână vr'un colțisor desfăcut. Ast-fel fiind, poate ore să fiă de mirare, că diiteria, crupul și alte bóle seceră atâtia copilași, că sunt atâtii copii slăbănogi, predispuși la otită și la toate bólele, din cari multe nici nu se cunosc mai înainte? Nu! căci numai o întărire din vreme a corpului îi poate apăra de toate acestea. *Mens sana in corpore sano*, dice un proverb latin, și acésta însemneză, că și în privița intelectuală dezvoltarea merge paralel cu a corpului. De ar înțelege toate mamele datoria și răspunderea, ce au pentru sănătatea copiilor lor și ar asculta din vreme sfaturile bune!...

Din viața animalelor.

De Maro.

V

Ceata cânilor.

Decă trec prin'un sat, la drépta și la stânga dinaintea și dindărătă lată după tine câni urși și ticăloși; adese-ori câte unul mai mare și-se apropie chiar și de picioare. Dăr cu băta alungă ceta, — o cetă grețosă e acésta.

Colo pe câmpu cănele de oi încunjură oile și-și face datoria. — Desu de dimineață vânătorii plecă la vână, ducându-și cu ei câni, cari de multe-ori capătă în coște glonțele, ce-su menite pentru iepuri.

— Prin alee se plimbă domnișora bețrină cu pèrul împletit frumos, purtându-și cățelușul în brațe, ori legat de un fir de mătase! Alătura cu ea merge altă femeie; e o domnă tină, care încă își desmărdă și adie un cățel cu pèru frumos, și numai după ele urmăz servitorele cu copilul domnei în brațe.

Prin orașe vezi câte-un domnișor fâlos, cu nasul pe sus, urmat de cănele lui bernhardin, ori bulldog; ba și studentul cu capul său gol de bostan, merge a lene dintr'un birt într'altul cu cănele împreună, căutându-și adese amendoi ceva de mâncare.

În odaia frumoasă plină de tapete scumpe a domnei bețrine, cățelul gras, ținut bine, sare de pe un scaun pe altul, dorme pe perin de catifea și capătă de mâncare fripturile cele mai bune.

Aci se bocesc de frig și fôme Hector, trăgându la căruțul plin cu covară; multu lucru, multă bătae, puțin de mâncare: acésta e soțea lui. — Colo în ograda se svircolesc în lanțu cănele păzitor; nimeni să nu între înlăuntru: acésta este voința stăpânului; cănele latră și urlă, decă vin oșpeți nechiemați, omeni cu gându rău.

Ast-fel în toate părțile dai totu numai de câni și érași de câni.

Se dice, că cel mai bun prieten și apărător al omului este cănele. Se poate, însă cu toate acestea eu dic:

Omul să se ferescă de căne! Nici-odată cănele să nu petreacă cu omul în aceeași oada ograda, casă, cu atât mai puțin să-l sufere în pat!

Cănele fără de a sci și fără voia lui este cel mai mare dușman al omului și mai ales al copiilor și femeilor. Elu e plin de tot felul de insecte rele și periculoase. Sumedenia de purci umblă prin pèrul lui și acestia sug bucuros și sânge de om.

Te mânâncă pielea și nu scii de ce cauți și ce afi? — *Vermisori de rîe*, cari s'au luat pe tine de pe căne, au intrat în piele și te au împlut de *rapor* (*praf*) de *rie*, acesta se légă mai bucuros de piele fină și môle, cum e a copiilor și a femeilor.

Ce e cauza, că nasul vânătorului celuia este așa de roșu și umflat? De bună sémă și place bine sticluța cu vinarsul, așa-și cugetă mulți, dăr greșesc amarul. Vânătorul are o căpea, Diana, care totu după densusul umblă; asta îi prinde lui iepuri și potârnică, cu acésta se jôcă elu tot-deuna. Dăr caută numai și vei vede cum mirôsă ea de rău, dulciu; asta vine de acolo că e plină de *vermuleți de piele*; vermuleți de acestia i-au intrat și stăpânului ei în nas și de aci vine, că nasul lui e roșu și umflat!

„Domnule doctoru, nu scii ce se facu, că capul lui Ionică e plin de cruste galbene, ce mirôsă rău. De unde vine asta?” „De-acolo” răspunde doctorul „că Ionică totă ziua se jôcă cu cățelul. Acesta are bureți de piele și de aci s'au luat pe capul lui Ionică și s'au făcutu *bube dulci*. Nu trebuie să se mai jôce cu câni și cu pisici.”

„Nu scii ce-i asta, Tôdere, că mie de un timp în coce imi cade pèrul din barbă.” — „Și mie, măi Niculae, imi cade pèrul de pe cap; ore ce se fie asta?” Lucru tare ușor pe priceput, despre cea ce și ei s'au convinsu: era *pecingine*, în care se aflau nisce lighione tare mici, ce se țin mai ales pe pielea cânilor. Nicolae și

Tôderu adecă lubeau câni, le plăcea să-netețescă; se vede, că ei își puneau de pe câni mâinile pe cap, ori pe barbă, și așa au căpatat pecinginea aceea, ce a făcutu să le cađă pèrul.

Acestea toate sunt încă numai bólele ce le pôte omul căpa de pe pielea cănelui; dăr apoi câte mai are încă cănele înlăuntru în trupul lui! Înainte de toate, elu e plin de nisce *vermuleți foarte mici* numai 4 milimetri de lungi, constând numai din 4 inele subțiri. Vermuleții acestia din timp în timp își schimbă inelele și atunci inelele cele vechi le lapădă, acestea cadu prin casă, pe scaune, bănci etc., se prefac în oue și așa ajung în rânza omului. Aici ele se prefac în larve, cari se văr prin mațe și prin vine, ajung la inimă, plămâni, creeri și ôse, așa că apoi din ele capătă omul bóle de inimă, nebuniă, ruptură de ôse și în fine — móre. *De aceea nu lăsați nici-odată să vă lingă câni, nu lăsați să lingă farfurii nu ve apropiați capul vostru de capul cănelui și nu scrutați câni!*

În mașul cănelui trăesc *tenia*, *vermele cel lungu*, care de multe-ori îl capătă omeni dela câni, pentru-că ouele acestui verme atâră de pèrul cănelui, așa că nu se ved, și omul le inspiră, le trage cu aerul în plămâni lui.

Poți vedé desu, cum sermanele oi dintr'o turmă încep a se învărți repede, cadu la pământ și moru. Cănele de oile omoră, dăr cum? În trupul cănelui sunt *vermi de călbaz*, ale cărori oue în fiă-care și cănele le aruncă cu milioanele din elu pe câmp; oile mânâncă erbă cu ouele acestea și din ele esu acei vermi periculoși, cari le rod creeri și le omoră.

Și în fine, ce móre grôznică suferu omeni și animalele, cari sunt mușcați de *câni turbați*! Dea D-șeu, ca modul acela de a leculi turbarea, adecă *altitudinea contra turbării*, care l'a aflat mai anii trecut un bărbat învățat din țera franțuzescă, cu numele *Pasteur*, să aibă ród bune și folositoare pentru omenime! Cănele și pisica, vulpea și vezunele, dihorul și lupul sunt animalele, cari pörtă în sine turbarea. Decă feriți-vă de aceste animale, dăr feriți-vă mai mult de animalul, care vă stă mai aproape:

„Ferți-vă de căne.”

ECONOMIA.

Creșterea galițelor (órelor).

I

De multe-ori auđim, că unii dintre plugarii noștri mai săraci, fiindu împovărați cu multe biruri, aruncuri comunale și alte cheltueli publice, apoi mai fiindu împovărați și cu familii numérose, abia mai pot muta nécasul de pe o zi pe alta, ba mulți sunt siliți chiar a-și părăsi vatra străbună și a-și căuta traiul vieții în altă țară.

În fața acestor lucruri, va fi bine să punem în vederea plugarilor noștri toate acelea isvóre de câștig, prin cari s'ar puté ajuta, ca să ajungă la o stare materială mai bună. Între aceste isvóre se numără fără îndoelă și „*creșterea galițelor*”, despre care vrem să vorbim aici.

Decă ne uităm, pentru exemplu, la Evrei sau alți speculanți, cari se aședă prin sate, vedem, că la început toți acestia încep neguțătoria lor aproape numai cu mărunțisuri: cătrănițe, lumină, săpun, petrolu și altele, și numai după aceea la căți-va ani îi vedem apucându-se și de alte întreprinderi mai mari, din cari își facu de multe-ori o stare materială mai bună, ca a celui dintău plugar din sat. Ei bine, pentru ce să nu tacă și plugarii noștri mai săraci așa? Pentru ce să nu începă și ei cu mărunțisuri, adecă cu creșterea galițelor, pentru procurarea cărora nu se cere un capital așa mare și dela care apoi cu tiv

pulă ar pute trece și la alte între-

Câți nu sunt și între plugarii noștri mai săraci, cari au curți și grădini destule de mari și de largi...

Așa stând lucrul, se ne luăm puțină ostenelă pentru a socoti cheltuela și dobânda dela 10 găini...

Să dăcemă dér, că de ce găini mănâncă pe totă ziua o cupă de cucuruz...

Afară de numărul acela de ouă, fiă-care din cele 10 găini mai pot cloci și crește peste veră și câte 15 puși...

Din această mică socotelă cetitorul vede la ce perden însemnate sunt espuși plugarii...

Noi am socotit aci și cheltuela de peste veră; cinș nu scie însă, că de primăvera începând...

Găinile, ca și celelalte galițe, trebuie să aibă un coteș anumit pentru culcatu. Acela trebuie curățit în totă săptămâna măcar o dată...

Găinele negre, precum și cele mai tinere, până în alu treilea an, sunt cele mai ouătoare. De aci încolo încep a da îndărăptu cu ouatul...

Intre bólele, de cari suferu găinile, cele mai însemnate sunt limbarița și versatalu. Pe cea dintâiu o capetă găinile atunci, când duc lipsă de apă...

Tergul de rimători din Steinbruch. La 6 Februarie n. 1894. Starea rimătorilor a fost de 115,386 capete...

i-o luăm de pe limbă, turnându-i puțin vinarsu seu lapte pe ciocu. Versatul se arat pe la pantece și sub aripă. Găinile atacate de această bolă, trebuie despărte de celelalte...

In timpul din urmă s'a introdus și pe la noi, pe multe locuri, un soi nou de găini numite „Langsham”, cari sunt ceva mai mari ca ale noastre și a căror carne este mai fragedă și mai bună de mâncare.

POVEȘTE. Ingrijirea feței. Pentru a avé o față curată și móle se recomandă ca cel mai bun mijlocu spalarea cu apă caldicio atatu dimineta...

Mijlocu de a alunga paserile din grane. O foia de specialitate da urmatorulu sfat: In pamentulu semnatu cu grau implanta o nuia lungă, in verfulu careia se se puna lemne in forma de cruce...

MULTE ȘI DE TOATE. Episcopulu Selwyn. Episcopul Selwyn din Seelanda nouă și Melanesia era o adevărată lumină preotească. Ca slujbaş de cinste și fidel al evangheliei, elu era forta necajitu pentru modulul fătarnicu și ticălosu cu care tractau Englesii pe Maori...

Calendarul săptămânei. IANUARE. are 31 zile. GERAR.

Table with 3 columns: Dilele, Calend. Inl., Calend. Gregor. containing dates and names like Dum. 30 4 (†) S. Gr., V. I. 11 Eufrosina.

Tergul de rimători din Steinbruch. La 6 Februarie n. 1894. Starea rimătorilor a fost de 115,386 capete, la 7 Feb. au intrat 1656 capete și au eșit 2756 rămânendu la 8 Feb. un număr de 114,216 capete.

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 7 Feb. n. 1894. Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Pretul per 100 ohlogr.

Bursa din București. din 7 Februarie n. 1894. Table with columns: Valori, CUMULAT.

Cursul pieței Brașov. Din 10 Februarie 1894. Table with columns: Bancnote rom., Argintu român., Napoleon-d'ori, Galbeni, Ruble rusesco, Mărci germane, Lire turcesco, Scris. fonc. „Albina” 6%, v. n.

Cursul losurilor private. din 7 Feb. 1894. Table with columns: comp., vinde.

Cursul la bursa din Viena. Din 9 Februarie 1894. Table with columns: Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Din cauza desfacerei negoțului este DE VÂNDARE o întocmelă completă pentru tunsul și țesutul de postavuri cu toate uneltele necesare; și adevă o mașină de țescu, mașină de tunsu, cazanu de vaporu ș. a. ș. a. Informațiuni detaliate la Franz Stenner, Brașov Strada Castelului (Burggasse) Nr. 16.

dela 47.— cr. până la 48.— cr. marfa unguresc tineră grea dela 50. 1/2 cr. până la 51.— cr., de mijlocu dela 49. 1/2 cr. până la 50. 1/2 cr. ușoru dela 49.— cr. până la 50.— cr. Marfa țerănescă grea dela 46.— până la 47.— cr. de mijlocu dela 46.— cr. până la 47.— cr. ușoru dela 48.— cr. până la 47. 1/2 cr.— Marfa de România Bákony de grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocu grea dela — cr. până la — cr. insă transito ușoru dela — cr. până la — cr. transito ditto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocu dela — cr. până la — cr. Marfa sərbescă grea dela 48.— cr. până la 48 1/2 cr. Transito, mijlocu grea dela 48.— cr. până la 48 1/2 cr. transito ușoru dela 46. 1/2 cr. până la 47. 1/2 cr.— Porciu îngrășatu de unu anu dela — cr. până la — cr. ngrășatu cu cucuruzu dela — cr. până la — cr. Cântăritu la gară cu 47.— cr. până la — cr., îngrășatu cu ghindă dela.

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 7 Feb. n. 1894. Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Pretul per 100 ohlogr.

Table with 4 columns: Săminte vechi ori nouă, soiulu, Calitatea per Hect., Pretul per 100 ohlogr.

Table with 4 columns: Productediv., Soiulu, Cursulu, dela, până.

Table with 4 columns: Valori, CUMULAT.

Cursul losurilor private. din 7 Feb. 1894. Table with columns: comp., vinde.

Table with 4 columns: Cursul la bursa din Viena.

Din cauza desfacerei negoțului este DE VÂNDARE o întocmelă completă pentru tunsul și țesutul de postavuri cu toate uneltele necesare; și adevă o mașină de țescu, mașină de tunsu, cazanu de vaporu ș. a. ș. a. Informațiuni detaliate la Franz Stenner, Brașov Strada Castelului (Burggasse) Nr. 16.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

5—6

1. Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich
 fendet direct an Private: schwarze, weise und farbige Seiden- stoffe
 von 45 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc.
 (ca. 240 versch. Qual 2000 versch. farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei in die
 Wohnug an Private, Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarlen 5 fr. Porto
 nach der Schweiz.

Cheque-Conto la postă Nr. 505.	INSTITUTUL DE CREDIT ȘI DE ECONOMII „ALBINA“ FILIALA BRAȘOVŪ,	Giro-Conto la banca Austro-Ungară.
--------------------------------------	---	--

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale
Scrisurile fonciare de 5%
 ale „Albinei“ inst. de cred. și econ. în Sibiiu.
 Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu
netto 5% fără nici unu scădemēt.

Cuponii de interese se răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie
 și 1 Iulie la casele institutului din Sibiiu și Brașov și la „Pester ung.
 Commercial-Bank“ în Budapesta fără nici unu scădemēt și
liber de ori ce provisiune.

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantēză:

1. **Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrisuri fonciare
 din anul 1876 sunt menite exclusiv pentru
 coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și asecurate prin
 intabulare în cărțile funduare în favorul a celor, asupra că-
 rora se emit scrisuri fonciare până la maximum $\frac{2}{3}$ a valōrei
 de prețuire, ceea ce se confirmă prin controla Comitetului de
 supraveghiere pe fiă-care scris fonciar emis.
2. **Fondul de garanție de fl. 200,000** specialu al scrisu-
 rilor fonciare,
 prescris de legea amintită pentru mai mare siguranță a deten-
 torilor de scrisuri fonciare, care fondu e detașat din capita-
 lul de acțiuni al institutului.
3. **Tota** cealaltă avere a institutului inclusive fondul de
 rezervă.

Scrisurile fonciars ofer deci o siguranță mai mare ca și
 pupilară.

2. **Fondul de garanție de fl. 200,000** specialu al scrisu-
 rilor fonciare,
 prescris de legea amintită pentru mai mare siguranță a deten-
 torilor de scrisuri fonciare, care fondu e detașat din capita-
 lul de acțiuni al institutului.

3. **Tota** cealaltă avere a institutului inclusive fondul de
 rezervă.

Scrisurile fonciare de 5% ale „ALBINEI“ atât
 cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una
 din chârțiile indigene cele mai fructifere se reco-
 mandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de
 bani pupulari, fonduri publice și private etc. și le
 vindem pe cât ajunge provisiunea lor în cursul
 de marfă al bursei din Budapesta.

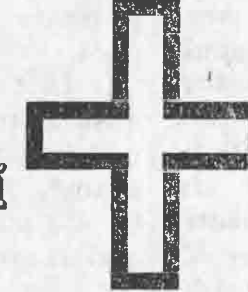
La cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în
 cursul mijlociu.

„ALBINA“
 institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

84-*

MAGAZIN DE MANUFACTURI

„CRUCEA ALBĂ“ Brașov
 Strada Vămii Nr. 5.

„CRUCEA ALBĂ“ Brașov
 Strada Vămii Nr. 5.

SORTIMENT MARE
 de postavuri, mătăsuri de rochii pânzării, șifone, linajuri, crețone,
 parcheturi, wadmoluri de rochii, oxforduri, basmale de lână și
 creton. Panclici în diferite colorii.

PENZĂTURI ALBE ȘI COLORI.
 Sortimentu mare în albituri de dame și bărbați,
 cari putem a le servi Onorabilei clientele

Cu prețuri forte moderate.

6-10. Cu stimă, **SPUDERCA & TEMESVARI**

Otelulu „POMULU VERDE.“
 Espositia unui
OROLOGIU ASTRONOMICU
 în sala mare din grădină.

Prelegeri despre acestu opu de artă interesantă, mecanicu,
 se țin în tota ziua a. m. la 10 și 11 ore; d. a. la 3, 4 și 5 ore.

Prețurile de intrare: locul I. 30 cr.; locul II. 20 cr.

Copiii și militarii dela sergentu în josu cu jumătate prețulu.
 Scolarii în corpore obțin prețuri forte reduce.

Marea Descoperire a Veacului
ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac
 (fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**. Vindecarea anemicilor, a Sleiților, etc.
INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la PARIS, 7. r. Saint-Lazare.
 BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEȘĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Hle ZAMFIRESCU, droghist;
 la JASI, la D.D. Frați KONYA, farmaciști.
 la GALAȚI, STALSKI, farmacist, la PLOIEȘTI, la D-nii J. & T. CHRISTESCU, droghiști; la
 la ROMAN, la D. J. WERNER, farmacist; la TULCEA, farmacia la „MINERVA.“

Dintre toate hârțiile pentru țigarete
 este recunoscută de cea mai bună hârția
 de țigarete veritabilă franțuzescă

„Le Gloria“
 fabricațiunea d-loru
JOSIFU BARDOU & FILS
 în PERPIGNAN—PARIS.
 60 medalii de aur, 16 diplome de onore mari,
 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hârția, care în fineță și bunătate întrece
 toate celelalte hârții de cigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiă-care
 cârticică poartă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginile netede seu cre-
 tate (perforate).

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă într'o calitate
 neîntrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătat în Brașov în toate marche-
 taniile și băcâniile en-gros, precum și la fiă-care debitantū
 mai bunū de tutunū.

4.-52.

Plătire avantajosă în rate!

Am onore a aduce la cunoștința On. publicu, că
vendū specialū numai
MOBILE de ARADŪ,
 recunoscute în intrăgă Ungaria și în Ardela, ca fiindu fa-
 bricate din materialu bunū și solidu.

Fabricatele se efectuescu de firma Reinhardt Fülöp.

Arangiamentu

pentru odăi de dormitu, de prânditu și de salone,
 în diferite stiluri, cu prețuri eftine,
 cari întrecu ori și ce concurență, atâtu în banī gata, câtu
 și în rate.

Se potu cumpăra în magazinul meu din
 strada Spitalului Nr. 62.

Totu acolo se potu căpăta orologe, tablouri,
 oglinđi, manufacturi cu prețurile cele mai eftine
 și convenabile.

Cu deplina stimă: **ALBERT GRÜNWARD.**

331,8-10

Arangiamentu completu